

Škola prírodných záhrad

HYDINA A INÉ MALÉ ZVIERATÁ

v malej permakultúrnej prírodnej záhrade

7. časť

prírodné
ZAHRADY

Hanka Sekulová

www.prirodne-zahrady.sk

Škola prírodných záhrad

HYDINA A INÉ MALÉ ZVIERATÁ

v malej permakultúrnej prírodnej záhrade

Obsah knihy kopíruje naše vlastné skúsenosti z niekoľkoročného pozorovania v rámci spolužitia s okrasno-úžitkovou hydinou v našej prírodnej záhrade. Ako vyštudovaný poľnohospodársky inžinier so špecializáciou zootechnik, môžem porovnať život/živorenie úžitkových zvierat v klasických veľkochovoch a prírodný chov v malom drobnochove. Zvieratá sú živé a vnímavé bytosti a preto k nim tak pristupujeme. Všetky fotografie sú z rodinného archívu a podliehajú autorským právam vrátane textov a nákresov.

Vzhľadom na dvojstranové obrázky si prosím nastavte v PDF prehliadači zobrazenie dvoch stránok vedľa seba.

Vydala spoločnosť Darček-prekvapenie s.r.o.
Lipová 6, 90028 Ivanka pri Dunaji
1. vydanie, 2019

Text, fotografie ©Hanka Sekulová
Nákresy Michal Sekula, Hanka Sekulová
Návrh obálky a grafický dizajn Tomáš Ábel
Zalomenie Michal Sekula

ISBN 978-80-973280-2-3 (elektronická verzia vo formáte PDF)

Hanka Sekulová

www.prirodne-zahrady.sk

Obsah

 Upozornenie	7
 Permakultúrna záhrada na malom pozemku	11
 Niekoľko slov o mne	13
 Škola prírodných záhrad	17
 Základná filozofia prírodných záhrad	19
 Projekt prírodných záhrad vo svete a na Slovensku	23
 Cesta k záhradnej plakete "Prírodná záhrada – oáza pre život"	24
 Kritériá certifikovanej "prírodnej záhrady"	25
 Zvieratá pre potešenie aj úžitok	27
 Skôr než sa rozhodneme	28
 Aké zvieratá do záhrady?	30
 Hydina v záhrade - na čo sa pripraviť	31
 Sliepky v záhrade	33
 Koľko sliepok potrebujeme	37
 Potrebujeme kohúta?	38
 Aké zázemie potrebujeme zabezpečiť	39
 Bývanie - kurín	39
 Bývanie - výbeh	40
 Slepačí „traktor“	40
 Kŕmenie	41
 Ostatné zabezpečenie	42
 Postup pri vyrábaní nášho kurína	43
 Budovanie - vnútorný výbeh - voliéra	44
 Prírodné správanie a cykly sliepky	45
 Znášanie vajčiek	45
 Kuriatka	47

○ Preperovanie	49
○ Prachovanie	49
○ Hrabanie a vyzobávanie	50
○ Lietanie	50
● Ostatné praktické rady a postupy	51
○ Podkladové vajička	51
○ Nezamrzajúca voda v zime	51
○ Čistenie kurína	52
○ Kŕmidlá	52
🍴 Príbeh jednej slepačej rodiny	53
○ Keď príroda volá, alebo kuriatka aj tak budú!	55
○ Kuriatko Junior - jedináčik, a kohút Karol ako veľký tata	55
○ Štyria slepačí súrodenci	59
○ Pokračovanie príbehu	62
○ Výmena stráží, nový pán dvora Lord	62
● Čo sa všetko môže stať	63
○ Omrznutý hrebienok v zime	64
○ Kuriatko spadnuté do jazierka	64
○ Stratená sliepka	65
○ Ochrana pred podchladením	65
○ Ošetrovanie a liečenie chorých sliepok	66
🍴 Kačky indický bežec	69
○ Kačka ako predátor, aj nosnica vajíčiek	70
○ Koľko kačiek potrebujeme	71
● Aké zázemie potrebujeme zabezpečiť	71

☉ Kačací príbytok - kachník	72
☉ Kŕmenie	73
☉ Výbeh	73
☉ Voda na pitie a kúpanie	74
● Čo všetko sa môže stať	75
☉ Kačky cestovateľky - požičiavanie kačiek	75
☉ Stratená kačka	76
☉ Pichnutý trň v beháku	76
☉ Zapadnutý slizniak v krku	77
☉ Prechladnutie	77
☉ Zápal behákov	77
🍴 Divé zvieratá v záhrade	79
● Ježko ako pomocník	80
☉ Ježko - ako ho prilákať	81
☉ Našli sme ježka, čo s ním ďalej?	81
☉ Ježkovník ako prvá pomoc	82
☉ Nie je ježko ako ježko	83
☉ Ježko a paraziti	83
☉ Adoptujte ježka	84
● Divé kačky v záhrade	85
● Ostatní diví prisťahovalci	86
🍴 Šťastná hydina, šťastné vajička	87

Klietkové a iné veľkochovy = zvieratá trpiace chorobami, stresom, natlačené rastovými hormónmi a antibiotikami. Všetky jedy a agresívne látky, vrátane vyplaveného stresového hormónu, sa dostávajú do všetkých produktov od takto chovaných zvierat. Vrátane vajčiek a mäsa. Preto sa začali ľudia so záhradami vracat' k chovu niekoľkých kusov úžitkových zvierat, hlavne hydiny. Pre vlastnú spotrebu, aby nemuseli kupovať produkty veľkochovov. Publikácia je určená práve vám, ktorí nad chovom malého krdľa okrasno-úžitkovej hydiny uvažujete a hľadáte prvotné informácie.

Spokojná relaxovaná hydina je nielen pre úžitok, ale je to krásny spoločník - pomocník a súčasť prírodnej záhrady.

Upozornenie

Milí prírodne zmysľajúci záhradkári, záhradníci a iní pestovatelia a chovatelia hľadajúci alebo praktizujúci udržateľné (permakultúrne) pestovanie a chov v súlade s prírodou.

Táto príručka, založená na opise našich vlastných skúseností a podložená našimi fotografiami, neprešla žiadnou jazykovou ani redakčnou úpravou, preto prosím prepáčte niektoré moje prehrešky voči súčasnej oficiálnej jazykovede.

Publikácia kopíruje naše vlastné skúsenosti z niekoľkoročného pozorovania a spolužitia s našou okrasno-úžitkovou hydinou a inými zvieracími pomocníkmi v našej väčšej prírodnej záhrade. Prírodný chov zachytávam mojimi očami účastníka - pozorovateľa.

Napísala som klasickým spôsobom niekoľko kníh, ktoré boli vydané knižne najväčším slovenským vydavateľstvom IKAR a mohli ste ich (niektoré stále môžete) zakúpiť na pultoch štandardných knihkupectiev.

Pri knihe, ktorú čítate, som sa rozhodla skrátiť čas a medzistupne, ktoré začali svoju históriu v našich záhradách, následne som momenty zvečnila mojim fotoaparátom, zachytila v hlave, následne v počítači, aby sa v skrátenej ceste dostali čo najskôr k vám. Vynechala som, respektíve urýchlila niekoľko medzistupňov, ktoré sú štandardne u vydavateľa a distribútora.

Všetky opisy, ako aj celý obsah, sú moje a naše vlastné skúsenosti, čiže nepreberám časti z iných podobne ladených publikácií. Pokiaľ sa rozhodnem na nejakú externú knihu, alebo iný zdroj informácií upozorniť, urobím tak priamo v texte.

V mojich tlačených knihách som popísala príbehy našej väčšej staršej prírodnej záhrady, ktorá začala vznikať z ničoho v roku 2004.

Táto prvá záhradka dostala v roku 2016 najvyšší stupeň prírodnej certifikácie a síce plaketu "Ukážková prírodná záhrada". Ukážková znamená, že by sme ju mali ukazovať druhým a tým motivovať ľudí na zakladanie záhrad takéhoto prírodného typu.

Našu domácu záhradku tým, že je súčasť nášho bývania ukazujeme raz do roka pre

absolventov mojich kurzov, ako názornú praktickú ukážku. Celoročne ju ukazujeme v rámci 12 dielov nášho video seriálu „Zdravie zo záhrady“, ktorý je voľne dostupný na mojej web stránke a tiež prostredníctvom mojich kníh a článkov a rozhovorov v rôznych časopisoch a iných médiách.

V publikácii sa venujem opisom života nášho zmiešaného minikrdľa okrasno-úžitkových minisliepok plemena milflerka a ľahkého nosného plemena kačiek indického bežca. Naša hydina je súčasťou našej prírodnej záhrady, kde okrem okrasnej a úžitkovej úlohy pridáva ďalšiu pridanú hodnotu ako zvierací pomocník - predátor. Pravdaže je to navyše živá súčasť prírodného záhradného ekosystému a rodinný spoločník.

Dnes je moja snaha o šírenie zdravých záhrad zameraná na šírenie osvetu formou náučných názorných kurzov, aby som motivovala a inšpirovala druhých v zakladaní zdravých záhrad.

Robím kurzy navrhovania, zakladania, pestovania, prirodzenej ochrany pred škodcami, prírodného včelárenia a chovu úžitkovej hydiny v prírodných záhradách. Súčasťou je spracovanie plodov, liečivé rastliny a zdravé recepty.

Táto príručka vznikla v rámci podpory cyklu kurzov *Škola prírodných záhrad*.

www.prirodne-zahrady.sk

Hrdý a krásny „pán dvora“ teda prírodnej záhrady so svojimi dvornými dámami. Papučkaté miniplemeno Mišlerka.

Permakultúrna záhrada na malom pozemku

Kačička Zuna plemena indický bežec je na pohľad štíhla a útla, ale zdanie klame. Je to predátor.

Áno, dá sa vytvoriť aj na menších pozemkoch zmysluplná malá prírodná permakultúrna, prírodná, teda udržateľná záhrada. Pri minimálnych finančných nákladoch, ale o to s väčším osobným nasadením.

Príkladom sú naše dve vlastné prírodné záhrady, obe na území Podunajskej nížiny. Jedna je na 10 árovom pozemku a druhá na menšom štandardnom 6 árovom pozemku, obe vrátane stavieb v zastavanej časti obce.

Menšia začala vznikať na stavebnej suti v roku 2011 a dnes (december 2019) je z nej už mladá záhradná dáma v rozbiehajúcej sa prírodnej plodivej kráse.

Vznikla bez navážky, bez veľkých nákladov, ale o to viac dostala našej pozornosti a času. Pretože o tom vlastne prírodné záhrady sú. Sú o vzťahu záhrady, celého priestoru vrátane flóry, fauny a ľudí, ktorí sú jej súčasťou. O tom je celá táto publikácia a všetko čo robím. Ako si vybudovať nielen záhradu, ale aj vzťah k nej.

Pretože, či súhlasíte alebo nie, my sami sme neoddeliteľná súčasť prírody a čím skôr sa na ňu naspäť napojíme, tým skôr bude nielen

naša záhradka, ale celé naše okolie udržateľné pre život. Vo väčšej máme umiestnenú hydinnú voliériu s hydinným domčekom a voľne pustenú a pôsobiacu okrasno-úžitkovú hydinu.

Obe naše záhrady získali plaketu certifikovaná prírodná záhrada. Staršia záhradka v roku 2016 ako „Ukážková prírodná záhrada“.

Plaketa s ježkom na plote oznamuje čo je za plotom.